

ЛЮДИНОЗНАВЧІ СТУДІЇ
Серія «Педагогіка», 6/38 (2018), 154–165

HUMAN STUDIES
Series of «Pedagogy», 6/38 (2018), 154–165

УДК 378.147:004

ЖУКОВСЬКИЙ Василь – доктор педагогічних наук, професор кафедри міжнародної мовної комунікації, Національний університет «Острозька академія», вул. Семінарська, 2, Острог, 35800, Україна (vasyl.zhukovskiy@oa.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9170-8682>

ResearcherID: <http://www.researcherid.com/rid/D-5579-2018>

ГАЛЕЦЬКИЙ Сергій – здобувач кафедри психології та педагогіки, викладач кафедри міжнародної мовної комунікації, Національний університет «Острозька академія», вул. Семінарська, 2, Острог, 35800, Україна (sergii.galetskiy@oa.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6532-3108>

ResearcherID: <http://www.researcherid.com/rid/D-4197-2018>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2313-2094.6/38.121430>

Бібліографічний опис статті: Жуковський, В., Галецький, С. (2018). Особливості сучасного дистанційного навчання: потенціал та нові можливості використання. *Людинознавчі студії: зб. наук. праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія «Педагогіка», 6/38, 154–165.* doi: 10.24919/2313-2094.6/38.121430.

Історія статті

Одержано: 11 вересня 2017

Подано до редакції: 15 лютого 2018

Прорецензовано: 2 листопада 2017

Доступ он-лайн: 5 квітня 2018

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ПОТЕНЦІАЛ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

Анотація. У статті проаналізовано сучасний стан дистанційної освіти. Розкрито особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі дистанційного навчання студентів та форми їх реалізації. Охарактеризовано основні переваги дистанційної освіти студентів, зокрема гнучкість, розширення доступу до актуальної інформації, персональний підхід до навчання, спільне навчання, підвищення ступеня зрілості та незалежності, академічна соціалізація, фінансова доступність тощо. Виявлено шляхи практичного використання нових можливостей дистанційної освіти.

© Жуковський Василь, Галецький Сергій, 2018

Ключові слова: інформаційні технології, комп'ютер, дистанційна освіта, Інтернет, електронні курси.

Постановка проблеми. На сьогодні концепція дистанційної освіти широко відома у всьому світі. З розвитком нових засобів мультимедіа та комунікаційних технологій дистанційне навчання широко запроваджується як різноманітними установами, так і університетами по всьому світу. Для викладачів це відкриває нові можливості для розкриття свого професійного потенціалу, а для тих, хто навчається, – можливість отримувати різноманітну інформацію, яка їх цікавить. Сьогоднішній статус дистанційної освіти є наслідком науково-технічного прогресу. Основні принципи дистанційного навчання, що відбувається без перебування студентів і викладачів у спільному приміщенні, є основою для опосередкованої взаємодії між ними. З самого початку у дистанційному навчанні використовувалися відносно нескладні технології (друк або поштова служба). З розвитком більш складних технологій та їх застосуванням у навчальному процесі, освітні організації, що здійснювали навчання дистанційно, навчилися використовувати широке коло нових засобів та поліпшувати якість викладання і навчання. Це стосується передусім застосування радіо та телебачення, аудіо- та відеозаписів, телефону, факсу, комп'ютера. Процес залучення нових технічних можливостей відбувався поступово і немає підстав припускати, що він закінчився сьогодні. Дистанційна освіта, без жодних сумнівів, розвиватиметься й далі, використовуючи все нові і нові технічні досягнення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток нових сучасних інформаційних технологій змушує людей у цілому світі пристосовуватися до їх раціонального використання. Дистанційна освіта, як відносно новий феномен для отримання професійних знань на відстані, з розвитком новітніх технологій почала широко їх використовувати. Проблеми дистанційної освіти знайшли відображення у наукових працях вітчизняних та зарубіжних учених. Питанням використання дистанційної освіти присвячені праці багатьох науковців. Серед них: В. Олійник, В. Рибалко, Н. Сиротенко, Й. Ріан, К. Латхем (Ryan & Latchem, 2016), Ф. Саба (Saba, 2016), А. Шуфелтона (Shuffelton, 2015) ін. Однак на сьогодні не можемо стверджувати, що питання аналізу використання дистанційної освіти в Україні вивчено остаточно. Потребують детального вивчення основні її переваги перед традиційною (очною) освітою. Також необхідно проаналізувати ширші можливості з удосконалення механізму стимулювання студентів у процесі навчання на відстані.

Метою статті є аналіз сучасного стану дистанційної освіти в Україні, дослідження її навчального потенціалу та розкриття нових можли-

востей застосування у навчально-виховному процесі і професійній підготовці кадрів.

Виклад основного матеріалу. Соціально-економічні зміни, що нині відбуваються в Україні, ставлять перед вищою освітою нові завдання, реалізація яких можлива за рахунок інтенсивного впровадження у навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Саме нові технології навчання на основі інформаційних і комунікаційних технологій дають змогу інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння значних масивів знань (Брода, 2016, с. 45). Це зумовило виникнення та розвиток нового виду навчання – електронного (e-learning), що засноване на використанні ІКТ. Існують різні визначення e-learning: система електронного навчання, електронне навчання, дистанційне навчання, навчання з використанням комп'ютерів, навчання у мережі, віртуальне навчання, навчання за допомогою ІКТ тощо (Гуревич, Кадемія, & Шевченко, 2013, с. 68). Дистанційне навчання можна визначити як процес, що здійснюється за допомогою мультимедійних засобів, оскільки під час його перебігу студенти не зустрічаються з викладачами безпосередньо. Для їх взаємодії та спілкування з приводу предмету навчання використовуються кілька мультимедійних або інших засобів. Наприклад, друковані чи письмові тексти, аудіо- та відеозаписи, телефонні розмови, спілкування через комп'ютер тощо. Тому в цьому сенсі ми говоримо про опосередковане навчання.

Основою дистанційного навчання є опосередковане спілкування з підтримуючою освітньою організацією (назва придумана Г. Деллінгом у 1987 р. для навчальних закладів та їх студентів, які допомагають у здійсненні дистанційного навчання). Це спілкування може мати щонайменше дві форми: перша – одностороннє надсилання підтримуючою організацією навчальних матеріалів, друга – двостороння взаємодія між студентом та підтримуючою освітньою організацією. Сьогодні поширеним також стає спілкування між самими студентами. Така форма взаємодії вважається спілкуванням, оскільки вона може симулювати діалог. У дистанційному навчанні через мережу Інтернет виклад предмету навчання може поєднуватися із взаємодією в одному процесі. Такий виклад навчального матеріалу, а також взаємодія між суб'єктами навчання є двома важливими складовими дистанційного навчання.

Традиційно студенти дистанційної форми навчання вивчають матеріали, підготовані спеціально для них, і розділені на блоки, які мають бути відповідного розміру та містити завдання для самоперевірки. Після закінчення вивчення кожного блоку матеріалу студенти отримують завдання, яке повинно бути представлене підтримуючій освітній установі, яка його виправляє, дає відгук та повертає студентам. Трапляються й інші форми взаємодії студентів і викладачів у процесі дистанційного навча-

ння. Примітно, що дистанційне навчання може сприяти виникненню двосторонніх взаємин, коли кожен студент індивідуально взаємодіє зі своїм викладачем.

Виділяють кілька типів студентів, що навчаються дистанційно. Переважно це дорослі люди. Поміж них типовими є чоловіки та жінки, які, окрім роботи та сімейних турбот, самостійно навчаються з нечастими контактами, чи взагалі без них, з іншими студентами своєї групи. Зазвичай метою такого навчання є досягнення вимог вступу до університету, отримання наукового ступеня, певної посади чи кваліфікації, або ж для здобуття певних навичок, наприклад, бухгалтерських чи знання іноземної мови. Ще трапляються студенти, які навчаються лише для особистого розвитку та освіти як такої, без будь-яких практичних цілей. Крім того, багато студентів у традиційних університетах проходять дистанційні навчальні курси з одного чи кількох предметів, а тому їхня освіта містить елементи дистанційної.

Інший тип студентів, це ті, що завдяки сучасним комп'ютерним засобам мають змогу взаємодіяти одне з одним та навчатися у групах, спілкуючись між собою та з викладачем через Інтернет. Це доволі новий спосіб навчання, адже дистанційна освіта продовжує залишатися індивідуальною, коли студенти самі складають для себе розклад навчання. Цей тип навчання досить поширений у США. Комп'ютерна взаємодія викладачів і студентів дає змогу поєднувати роботу в групах з самостійними індивідуальними заняттями.

До наступної категорії належать особи, які навчаються під наглядом. Це переважно діти та підлітки, яким допомагають навчатися репетитори, які можуть не мати академічної компетенції для викладання, проте займаються організацією та консультацією у школах і класах, де кожен учень проходить дистанційні навчальні курси. Цей тип навчання застосовується у регіонах з низькою густотою населення або там, де не вистачає кваліфікованих вчителів. Це притаманно більшою мірою Австралії, ніж Європі. Деякі сучасні американські школи, що практикують навчання вдома, можуть функціонувати як дистанційне навчання під наглядом (*supervised distance learning and teaching*). Дистанційне навчання під наглядом для дорослих здійснюється при навчанні персоналу та для різних видів групових занять.

З іншого боку, комп'ютерні технології роблять можливими асинхронні дискусії. Наприклад, у будь-який зручний час протягом визначеного періоду, тижня чи двох, студенти та викладачі можуть робити свій внесок у семінар чи дискусію. Студенти також мають можливість будь-коли створювати так звані чати, що робить групову роботу більш прийнятною для дорослих, які мають роботу, сім'ю чи інші важливі обов'язки. Це підсилює гнучкість навчання, яка з самого початку зробила дис-

танційну освіту корисною для дорослих, та забезпечує спільне навчання, яке зазвичай розглядають як перевагу.

Інша цінна риса комп'ютерних технологій, що застосовуються у дистанційній освіті, – можливість пошуку інформації у глобальній мережі. Це означає, що студентам може стати доступною практично невичерпна кількість інформації. Виклад навчального матеріалу не мусить бути послідовним, адже студенти можуть самостійно знайти шлях навчання, хоча це і не завжди буває легко. Сам пошук інформації, а також система гіперпосилань можуть бути використані для підвищення самостійності студента.

Презентація предмету навчання в Інтернеті є сьогодні доволі звичним явищем. З погляду навчальних організацій, це є більш практичним та економним, адже не потрібно друкувати та надсилати матеріали поштою. Проте сумнівно, якою мірою це прийнятне з точки зору студентів. Читання друкованого тексту майже для всіх є легшим, ніж читання з монітора. Не може бути й сумнівів, що текст на папері полегшує перегляд матеріалу. Коли предмет навчання презентується через комп'ютер, студенти, переважно, самостійно роздруковують матеріали для полегшення читання. Проте вважається корисним доповнювати надруковані онлайн тексти поясненнями, посиланнями та додатками, що, як показує досвід, робить навчальні досягнення студента більш помітними та видимим.

Розвиток інформаційних технологій послужив стимулом не лише для загальновідомих університетів з дистанційною форою освіти, але і численної кількості комп'ютерних компаній та навіть традиційних університетів, де почали навчати через комп'ютер. У Північній Америці деякі університети розглядають дистанційні курси на основі комп'ютерних технологій як фінансову необхідність, щоб здобути достатню кількість коштів за навчання. Університет Феніксу, для прикладу, який є впливовою обмінною компанією, став одним з найбільших провайдерів освітніх інтернет-курсів.

Освітня доцільність викладання онлайн, що привела до виникнення електронного навчання, залежить від способу, в який воно застосовується. У деяких випадках цей тип навчання здається обмеженим лише текстами та завданнями на моніторі без взаємодії із викладачем, а лише з комп'ютерною програмою. На наш погляд, це не можна назвати повноцінним дистанційним навчанням.

Інформаційне освітнє середовище реалізується з використанням веб-технологій та відповідає вимозі відкритості. Централізація методичного та програмного забезпечення, з одного боку, широкий доступ до представлених знань за допомогою корпоративних засобів комунікації, з іншого, – дають змогу оперативно оновлювати і розв'язувати поставлені

завдання, наповнювати зміст навчального середовища відповідно до нових знань і технологій (Гуревич, Кадемія, & Шевченко, 2012, с. 35).

Використання численних баз даних та веб-пошуку не є простим завданням. Досвідчений студент постійно користується перевагами пошуку та поєднання інформації і дискусій, важливими для його дослідження. Однак звичайний студент дистанційного навчання, який має жорсткі часові рамки для підготовки до іспиту, не може дозволити собі тривале дослідження такого типу (хоча очевидно, що часто здійснюється швидкий безладний пошук). Такий студент керується екзаменаційними вимогами та часовими рамками, що часто є проблемою для дорослих студентів. Саме про це завжди повинен пам'ятати дистанційний викладач.

Дистанційну освіту нерідко розглядають як тип навчання, що вимагає певного ступеня зрілості та незалежності студентів. З іншого боку, багато організаторів дистанційної освіти стверджують, що таке навчання сприяє підвищенню незалежності, що важливо для багатьох викладачів.

Дистанційне навчання має характер інтерактивного і є одним із сучасних напрямів активного соціально-психологічного навчання, яке найбільшою мірою відповідає психологічним особливостям і педагогічним закономірностям навчання дорослої людини (Олійник, 2012, с. 34).

На сьогодні у світі дистанційна освіта більше не є єдиним способом викладання та навчання. До 1990-х рр. організації, що надавали дистанційні освітні послуги, були винятково спеціалізованими дистанційними інституціями, які поклалися в основному на заочне навчання шляхом листування, чи університетами, які навчали частину студентів традиційно, а іншу – із застосуваннями дистанційних методів. Можливості, які відкрилися завдяки інформаційним технологіям, зумовили появу значної кількості університетів, шкіл та інших закладів, що пов'язанні з дистанційним навчанням. Вони пропонували навчання на відстані, у деяких випадках повні наукові програми, в інших – окремі курси для конкретних цільових груп. Так, у США, наприклад, майже кожен університет пропонує певне викладання на відстані. Такі самі умови існують і в європейських та інших країнах. Надання дистанційних освітніх курсів, поряд із традиційним навчанням, спочатку було суто австралійською формою дистанційної освіти, але зараз це явище звичне у багатьох країнах світу.

Поява інформаційних технологій дала початок багатьом дистанційним освітнім проектам в останньому десятилітті ХХ ст., більшість з яких були пов'язанні з онлайн-спілкуванням того чи того типу. Інформаційні технології забезпечують перехід від рутинних до промислових методів і засобів роботи з інформацією у різних сферах людської діяльності, забезпечуючи її раціональне і ефективне використання. З сучасних по-

зицій інформаційні технології реалізуються з використанням засобів комп'ютерної техніки (Пушкар, 2011, с. 78).

Дистанційна освіта виникла і розвивалася через те, що у суспільстві існувала потреба нетрадиційних навчальних можливостей. Люди, у яких був небагатий освітній досвід, можливо, лише кілька років початкової школи, але які хотіли здобути освіту чи для практичних потреб, чи заради загального розвитку, потребували – і досі потребують – певної підтримки у процесі навчання. Це проклало дорогу створенню дистанційних шкіл. Деякі з них виробили ефективні методи та могли демонструвати високі результати. Так, Інститут Гермода у Швеції (1958), незважаючи на те, що був приватною некомерційною організацією, зумів отримати офіційний статус. Цей статус надавав йому такі самі права екзамінувати студентів для вступу до університету, як і у державних закладах, а також деякі інші повноваження державних шкіл. Багато шкіл, які все ще більшою чи меншою мірою працюють через письмове листування, і досі функціонують доволі ефективно та у дружній до студентів манері.

Тим, що студенти (і потенційні студенти) очікували і отримували (і отримують) від поважних заочних шкіл, було навчання та рекомендації, які відкривали та відкривають можливість здачі іспитів та/чи отримання формальної і реальної компетенції для посад різних типів. Таке навчання привело та приводить до зростання соціальної мобільності у багатьох країнах. Дослідження показали, що у Швеції з 1898 до 1975 р. значна кількість людей, що займали провідні позиції в університетських кругах, бізнесі, промисловості та політиці, здобули свою освіту повністю чи частково заочно. Поступово багато спеціалістів з хорошою базовою освітою лікарів, інженерів та економістів також скористалися перевагами заочного навчання для оновлення власних знань у своїй сфері діяльності. Коли суспільство та ринок праці стали більш складними, сучасні дистанційні освітні організації почали надавати освітні програми для низки специфічних цілей.

Усвідомлення успішності дистанційної освіти, – як у її чистому вияві навчання шляхом листування, так і в сучасній формі, що повністю чи частково покладається на використання складних технологій, а також усвідомлення можливості пристосування дистанційного навчання до індивідуального розкладу і умов роботи переконало значну кількість дорослих студентів надати перевагу дистанційній освіті, а не традиційній.

Дистанційна освіта ефективна для тих студентів, що не хочуть користуватися всеосяжним очним навчанням. Поки що в освіті не запроваджені особливі заходи, і дистанційне навчання залишається індивідуальною діяльністю, переважно засобом навчання для дорослих, які є достатньо зрілими, щоб обирати власний спосіб самостійного навчання. Проведення телеконференцій (та онлайн-конференцій) робить можливим зі-

брати групу студентів, які можуть взаємодіяти не лише з вчителем, а й одні з одними. Освітні діячі, особливо у США, схильні вважати навчання у групах (класах) перевагою, хоча багато студентів заявляють, що прагнуть індивідуального навчання. Дистанційна освіта найбільше приваблює зрілих людей з професійними, соціальним та сімейними обов'язками та полегшує періодичне і постійне навчання.

Дистанційне навчання широко використовується заради академічної соціалізації, що належить до так званого емоційного навчання. В емоційній сфері, до якої зараховують цінності, емоції та ставлення, зазвичай сприймається без заперечень те, що опосередкована комунікація має меншу силу впливати на студентів, аніж при прямому очному навчанні. Однак досвід показує, що дистанційна освіта може спричинити зміни у цьому плані.

Дистанційне навчання, без сумнівів, підходить для когнітивного навчання. Лабораторне обладнання та комп'ютерні програми полегшують цей тип навчання. Те саме під час вивчення мов роблять, наприклад, аудіозаписи для слухання та виконання фонетичних вправ. Досвід, здобутий в офіційному екзамінуванні іноземних мов, показує, що дистанційні студенти можуть отримати бездоганну вимову завдяки цим засобам. Використання комп'ютерних технологій у викладанні іноземної мови дає змогу відійти від традиційних форм навчання й підвищити індивідуалізацію навчальної діяльності учнів, оптимізувати засвоєння мовних структур та граматичних правил, а також подолати монотонність заняття при формуванні мовленнєвої та комунікативної компетенції учнів (Олійник, 2012, с. 403).

Природа дистанційної освіти передбачає роботу зі студентами, які індивідуально та самостійно вивчають курс у когнітивній, емоційній та інших сферах. Підготовлені заздалегідь курси можуть легко і з великою фінансовою перевагою використовуватися значною кількістю студентів. Дистанційна освіта може бути, і часто є, видом масових комунікацій у тому розумінні, що матеріали для представлення навчального предмету створюються великими виданнями. Таким чином, має місце поєднання взаємодії студентів та викладача і масових комунікацій. Персональний підхід та розмовний стиль є сумісними із індивідуальним підходом. При підготовці програм масової комунікації, з іншого боку, більш практично застосовувати бізнес-методи, зокрема, планування, раціоналізації, розділу праці, механізації, автоматизації, контролю та перевірки.

Дистанційне навчання є зазвичай самонавчанням, але студент не самотній, адже отримує корисне з курсу чи з взаємодії із викладачем і підтримуючою організацією, якою є установою дистанційного навчання. Вид спілкування у формі двостороннього зв'язку виявляється у письмовому чи іншому посередництві між студентом та викладачем й іншими

представниками підтримуючої організації. Непрямо спілкування здійснюється через представлення предмету навчання, якщо цей тип одностороннього зв'язку здійснюється через персональний підхід та підштовхує студентів до обговорення змісту курсу між собою. Розмова – реальна і симульована, до того ж останнє сьогодні включає взаємодію між самими студентами завдяки сучасним технологіям. Невід'ємним у цьому комунікативному підході є перетворення студентів на активних учасників навчального процесу.

Висновки. Підсумовуючи усе подане, можна зробити декілька висновків стосовно шляхів вдосконалення та запровадження дистанційної освіти у навчально-виховний процес. По-перше, викладання має бути доступним у будь-якому місці, де перебуває група студентів чи навіть один студент. По-друге, викладання має покладати велику відповідальність на студента за навчання, а план чи система викладання – звільняти викладачів від надмірно контролюючих обов'язків, щоб більше часу можна було присвятити реалізації освітніх цілей. По-третє, система викладання неодмінно має пропонувати студентові широкий вибір предметів, форм навчання та методик, використовуючи усі відповідні навчальні технічні та медіа-засоби, ефективність яких була доведена. По-четверте, медіа-засоби та технології мають бути ефективними та зручними у використанні, підсилювати одне одного, структуру предмету і навчального плану. Слід зауважити, що система викладання повинна оцінювати досягнення студента не через встановлення бар'єрів щодо місця навчання, рейтингу, методу, який використовує студент чи навіть послідовності, в якій він вивчає матеріал, а через оцінку досягнення цілей навчального процесу.

Література

- Брода, М.** (2016). Чинники впровадження сучасних інформаційних технологій у підготовці вчителя англійської мови. *Людинознавчі студії: зб. наук. праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія «Педагогіка», 3/35, 43–51.*
- Гуревич, Р.С., Кадемія, М.Ю., & Шевченко, Л.С.** (2013). *Інтерактивні технології навчання у вищому педагогічному навчальному закладі.* Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 309 с.
- Гуревич, Р.С., Кадемія, М.Ю., & Шевченко, Л.С.** (2012). *Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід.* Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 348 с.
- Олійник, В.В.** (Ред.). (2012). *Інноваційні підходи до організації науково-методичної роботи з педагогічними працівниками в умовах компетентнісно зорієнтованої освіти.* Рівне: ПП Лапсюк, 632 с.
- Сисосва, С.О.** (2011). *Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник.* Київ: ВД «ЕКМО», 324 с.
- Пушкар, О.І.** (Ред.). (2011). *Сучасні технології електронних мультимедійних видань.* Харків: ВД «ІНЖЕК», 296 с.
- Saba, F.** (2016). Theories of Distance Education: Why They Matter. *New Directions for Higher Education, 21–30.* doi: 10.1002/hea.20176.

- Shuffelton, A.** (2015). Getting the Distance Right: Ideal and Nonideal Theory in Philosophy of Education. *Educational Theory*, 65, 203–214. doi:10.1111/edth.12107.
- Ryan, Y., & Latchem, C.** (2016). *Educational Technologies in Distance Education*, in *The Wiley Handbook of Learning Technology*. N. Rushby, D.W. Surry (Eds.). Hoboken: John Wiley & Sons, Inc. doi: 10.1002/9781118736494.ch10.

References

- Broda, M.** (2016). Chynnyky vprovadzhennia suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii u pidhotovtsi vchytelia anhliiskoi movy [Factors of implementation of modern information technologies in the process of preparation of English language teacher]. *Liudynoznavchi studii. Seriiia «Pedahohika» – Human Studies. Series of «Pedagogy»*, 3/35, 43–51 [in Ukrainian].
- Hurevych, R.S., Kademiia, M.Yu., & Shevchenko, L.S.** (2013). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia u vyshchomu pedahohichnomu navchalnomu zakladi [Interactive Learning Technologies at a Higher Educational Institution]*. Vinnytsia: TOV firma «Planer» [in Ukrainian].
- Hurevych, R.S., Kademiia, M.Yu., & Shevchenko, L.S.** (2012). *Informatsiini tekhnolohii navchannia: innovatsiinyi pidkhid [Information technology of teaching: innovative approach: tutorial]*. Vinnytsia: TOV firma «Planer» [in Ukrainian].
- Oliinyk, V.V.** (Ed.). (2012). *Innovatsiini pidkhody do orhanizatsii naukovo-metodychnoi roboty z pedahohichnymy pratsivnykamy v umovakh kompetentnisno zorientovanoi osvity [Innovative approaches to the organization of scientific and methodological work with pedagogical workers in conditions of competence-oriented education]*. Rivne: PP Lapsiuk [in Ukrainian].
- Sysoieva, S.O.** (2011). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia doroslykh [Interactive adult learning technologies: tutorial]*. Kyiv: VD «EKMO» [in Ukrainian].
- Pushkar, O.I.** (Ed.). (2011). *Suchasni tekhnolohii elektronnykh multymediinykh vydan [Modern technologies of electronic multimedia editions]*. Kharkiv: VD «INZhEK» [in Ukrainian].
- Saba, F.** (2016). Theories of Distance Education: Why They Matter. *New Directions for Higher Education*, 21–30. doi: 10.1002/he.20176 [in English].
- Shuffelton, A.** (2015). Getting the Distance Right: Ideal and Nonideal Theory in Philosophy of Education. *Educational Theory*, 65, 203–214. doi:10.1111/edth.12107 [in English].
- Ryan, Y., Latchem, C.** (2016). *Educational Technologies in Distance Education*, in *The Wiley Handbook of Learning Technology*. N. Rushby, D.W. Surry (Eds.). Hoboken: John Wiley & Sons, Inc. doi: 10.1002/9781118736494.ch10 [in English].

ZHUKOVSKY Vasyl – Doctor of Pedagogical Sciences, professor of International Linguistic Communication Department, National University of Ostroh Academy, Seminarska str., 2, Ostroh, 35800, Ukraine (vasyl.zhukovskiy@oa.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9170-8682>

ResearcherID: <http://www.researcherid.com/rid/D-5579-2018>

GALETSKY Sergey – Post-graduate student of Psychology and Pedagogy Department, Lecture of International Linguistic Communication Department, National University of Ostroh Academy, Seminarska str., 2, Ostroh, 35800, Ukraine (sergii.galetskyi@oa.edu.ua)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6532-3108>

ResearcherID: <http://www.researcherid.com/rid/D-4197-2018>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2313-2094.6/38.121430>

To cite this article: Zhukovsky, V., Galetsky, S. (2018). Osoblyvosti suchasnoho dystantsiinoho navchannia: potentsial ta novi mozhlyvosti vykorystannia [Features of modern distance education: potential and new use of opportunity]. *Liudynoznavchi studii. Seriiia «Pedahohika» – Human Studies. Series of «Pedagogy»*, 6/38, 154–165. doi: 10.24919/2313-2094.6/38.121430 [in Ukrainian].

Article history

Received: 11 September 2017

Accepted: 15 February 2018

Received in revised form: 2 November 2017

Available online: 5 April 2018

FEATURES OF MODERN DISTANCE EDUCATION: POTENTIAL AND NEW USE OF OPPORTUNITY

Abstract. Nowadays, the concept of distance education is widely known. With the development of new multimedia and communication technologies, distance learning is widely introduced by various institutions and universities around the world. For teachers, this provides an entirely new potential for the spread of their knowledge and skills, and for those who study – a great opportunity to get the various information they are interested in.

The current socio-economic changes in Ukraine have put forward new challenges of higher education, the implementation of which is possible through the intensive implementation of information and communication technologies in the educational process. The basis of distance learning is the use of multimedia in the indirect communication of students with a supportive organization, which can have at least two forms: the first one is one-sided sending by the supporting organization of educational materials, the second – the bilateral interaction between the student and the organization. Today, communication among students who create the so-called chats is also widespread. Computer technologies make possible asynchronous discussions. This enhances the flexibility that has been making distance education useful for adults from the very beginning, and provides joint training.

The use of computer technology in distance education enables to search the global network when almost unlimited amount of information becomes available to students. Information searches, as well as hyperlinks, can be used to increase students' independent work. Therefore, distance learning is often viewed as a type of learning that requires a degree of maturity and inde-

pendence from students. Also, distance learning is widely used for the sake of academic socialization, that is a part of the so-called emotional learning. Prepared in advance courses can be easily used by a large number of students with great financial advantage. There is a combination of individualism, which concerns the interaction of students, tutor and mass communication.

Therefore, teaching should be accessible at any place where students are located, and they have a great responsibility for learning. The teaching system should offer a wide range of subjects, forms of instruction and techniques, using all relevant educational and technical media. Media tools and applied technologies should be effective and easy to use, reinforce each other and the structure of the subject and the curriculum.

Keywords: information technologies, computer, distance education, Internet, electronic courses.

Declaration of Conflicting Interests. The author declared no potential conflicts of interest with respect to the research, authorship, and/or publication of this article.

Acknowledgments. Sincere thanks to pedagogical staff at National University of Ostroh Academy, in particular Prof. Ihor Pasichnyk.

Funding. The author received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.